

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแม่แบบ (MODELING TECHNIQUE) เพื่อพัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
THE RESULTS OF MODELING TECHNIQUE TO DEVELOPING THE LEARNING DESIGN SKILLS FOR THE BACHELOR'S DEGREE OF EDUCATION STUDENTS

ณัฐกร ดวงพระเกษ^{1*} ปราโมทย์ จันทร์เรือง²

Nathakorn Duangprakes^{1*}, Promote Chanrueang²

^{1,2}สาขาวิชาพื้นฐานวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

^{1,2}Department of Educational Administration, Faculty of Education, Loei Rajabhat University

*Corresponding Author E-mail : nathakorn.2519@gmail.com

Received: November 22, 2021; Revised: December 21, 2021; Accepted: January 19, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 โดยใช้เทคนิคแม่แบบ (Modeling Technique) เพื่อพัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระหว่างก่อนเรียน กับ หลังเรียน และ 2) ประเมินทักษะการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยใช้เทคนิคแม่แบบ (Modeling Technique) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคแม่แบบ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความเชื่อมั่น 0.798 และ 3) แบบประเมินทักษะการออกแบบการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 โดยใช้เทคนิคแม่แบบ (Modeling Technique) เพื่อพัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ทักษะการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยใช้เทคนิคแม่แบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่กระตือรือร้น ครรททาในครูที่เป็นแม่แบบ และมุ่งหวังในการเป็นครูก่อนอาชีพต่อไป

คำสำคัญ: ผลการจัดการเรียนรู้ เทคนิคแม่แบบ ทักษะการออกแบบการเรียนรู้

ABSTRACT

The purpose of this research were to 1) compare learning achievement in learning methodology 1 of Bachelor's degree of Education students before and after they were taught with Modeling Technique and 2) evaluate learning design skills of Bachelor's degree of Education students after they taught with modeling technique. The sample drawn using simple random sampling totaled 30, year 2, symester 1 and academic year 2020. The instruments used in this research were 1) lesson plans, 2) a learning achievement test to a reliability of 0.798, and 3) a learning design skills test. The data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test and content analysis. The result were as follows: 1) the students learning achievement in learning methodology 1 after using Modeling Technique was higher at a significnace level of .05 2) the learning design skills of students, after using Modeling Technique was good level and activities-practice between learning were active, faith, intend to be professional teacher.

Keywords: Results of Learning Management, Modeling Technique, Learning Design Skills

บทนำ

การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาจะมีจุดเน้นอยู่ 6 ประการ คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู ค่านิยม 2) ความรู้ทั้งความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาชีพที่สอน 3) ทักษะทางปัญญา การคิดค้นหาข้อเท็จจริงการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ภาคทฤษฎี ประสบการณ์ ภาคปฏิบัติ ผลกระทบจากการตัดสินใจ และความเป็นผู้นำทางปัญญา พัฒนาวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม 4) ทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ การรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น มีมุมมองเชิงบวก แก้ปัญหาในกลุ่มมีภาวะผู้นำ และผู้ตามที่ดี และ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ และ 6) ทักษะการจัดการเรียนรู้ มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย และการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ (ทิตินา เขมมณี, 2557, น. 5-10)

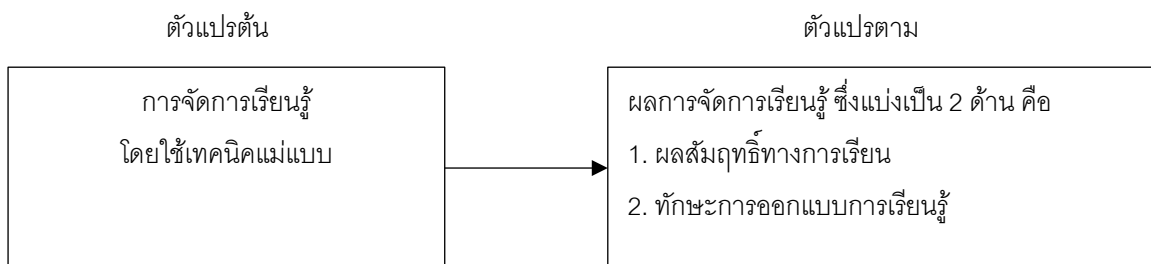
จากการจัดการเรียนรายวิชาการจัดการเรียนรู้ และต่อมาเป็นรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 พบว่า นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตทุกคนจะต้องได้เรียนทั้งภาคทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติการสอน โดยอยู่ในหมวดวิชาชีพครูบังคับ และที่ผ่านมาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จะได้เรียนภาคความรู้ หรือทฤษฎีครบถ้วน แต่ยังขาดทักษะในการออกแบบการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ เพราะขาดการเรียนรู้ที่ได้จากการสังเกตตัวแบบที่เป็นครูมืออาชีพ ซึ่งการเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ต่าง ๆ การเลียนแบบ การดูตัวอย่าง และการลองทำ นับเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ดี เพราะเป็นวิธีที่พอมองเห็นง่ายปฏิบัติตามได้ด้วยความสะดวกหรือแรงจูงใจที่ดีอยู่แล้วโดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว จะต้องไปปฏิบัติการสอนในสถานการณ์จริง ตัวแบบ หรือแม่แบบส่วนใหญ่ นักศึกษาได้พบเห็นจากอาจารย์มหาวิทยาลัยบ้าง จากครูที่เคยสอนมาในอดีต หรือจากสื่อต่าง ๆ เป็นต้น ฉะนั้น จึงมีความหลากหลาย ซึ่งผู้เรียนควรได้คัดสรรเพื่อเป็นแม่แบบของตนได้ (ทิตินา เขมมณีและคณะ, 2545, น.2) เทคนิคแม่แบบเป็นกลวิธีสร้าง หรือสอนพฤติกรรมใหม่ โดยให้ผู้ประสงค์จะเลียนแบบสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบที่เขาสนใจ (Bandura, Ross and Ross 1963, pp.99-108) และ Patterson (1973, pp.138-139) สรุปว่าการเรียนรู้ของผู้เรียนส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำตามผู้อื่น จากแม่แบบ ซึ่งทำหน้าที่เป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนสังเกต และเลียนแบบพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมาย ซึ่งกระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกตเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ มโนทัศน์ที่ซับซ้อน หรือ มีความยากได้ดี และรวดเร็ว (ปราโมทย์ จันทร์เรือง, 2561, น. 3-4) และ การออกแบบการเรียนรู้ที่ดีนั้น

จะต้องคัดเลือกแม่แบบที่ดีเป็นตัวอย่างแก่ผู้เรียนทุกระดับได้ กระบวนการเรียนรู้จากแม่แบบสรุปได้ ดังนี้ ขั้นที่ 1 กระบวนการใส่ใจ (attention process) เป็นการใส่ใจ และ รับรู้ที่พฤติกรรมแม่แบบแสดงออกซึ่งมีอิทธิพลต่อผู้เรียน ขั้นที่ 2 กระบวนการเก็บจำ (retention process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตรวบรวมข้อมูลรูปแบบพฤติกรรมของแม่แบบที่สังเกตแต่ละครั้งแล้วนำมาวางรูปแบบของพฤติกรรมที่เด่นชัดในลักษณะมโนภาพ (imaginal coding) และ ในลักษณะของภาษา (verbal coding) การเก็บจำในรูปแบบมโนภาพจะง่ายเมื่อมีสิ่งเร้า (แม่แบบ) มาแสดงให้เห็นบ่อย ๆ ขั้นที่ 3 กระบวนการแสดงออก (reproduction process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตเปลี่ยนสัญลักษณ์ของการเก็บจำจากตัวแบบมาเป็นการกระทำหรือแสดงออกที่เหมาะสมโดยใช้กลไกของความคิด และ ขั้นที่ 4 กระบวนการจูงใจ (motivational process) บุคคลจะเลือกกระทำตามแม่แบบ เมื่อการกระทำนั้นก่อให้เกิดผลดีมากกว่าพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสีย ดังนั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้จากแม่แบบ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552, น. 246) จึงช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นนวัตกรรมที่ดีอีกลักษณะหนึ่ง ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนรู้แก่นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตได้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 โดยใช้เทคนิคแม่แบบของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตระหว่างก่อนเรียน กับ หลังเรียน
2. เพื่อประเมินทักษะการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยใช้เทคนิคแม่แบบ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แบบแผนการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวมีการวัดก่อน และ หลัง (one-group pretest-posttest design) ดังภาพที่ 2

กลุ่ม	วัดก่อน	การทดลอง	วัดหลัง
E	T ₁	X	T ₂

ภาพที่ 2 แบบแผนการวิจัย

เมื่อ	E	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง
	T ₁	แทน	การวัดผลก่อนเรียน
	X	แทน	การทดลอง (treatment)
	T ₂	แทน	การวัดผลหลังเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 13 สาขาวิชา จำนวน 690 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีจับสลากห้องเรียน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 กับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน
2. ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 จำนวน 60 ข้อ และทดสอบหลังเรียน
3. ประเมินทักษะการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ปลายภาคเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบประเมินทักษะการออกแบบการเรียนรู้

วิธีการพัฒนาเครื่องมือ/นวัตกรรม

1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต เอกสาร งานวิจัย ตำราต่าง ๆ หลักการสอน โดยใช้เทคนิคแม่แบบ และดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบสำคัญคือ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ / แหล่งเรียนรู้ และการประเมินผล และได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า 1.00 ทุกรายการ

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ดำเนินการ ดังนี้ คือ ศึกษาเกณฑ์ และ หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สร้างแบบทดสอบรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 60 ข้อ 30 คะแนน ซึ่งมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.30-0.83 และ ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.38-0.89 และค่าความเชื่อมั่น 0.798

3. แบบประเมินทักษะการออกแบบการเรียนรู้ ดำเนินการ ดังนี้ ศึกษาเนื้อหาสาระ คำอธิบายรายวิชาคุณลักษณะ ทักษะการออกแบบการเรียนรู้ หลักเกณฑ์การสร้างแบบประเมิน ทักษะการออกแบบการเรียนรู้จากหนังสือ ตำราการวัด และประเมินผลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ได้ค่า 1.00 ทุกรายการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 โดยใช้เทคนิคแม่แบบของนักศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test dependent)
2. ประเมินทักษะการออกแบบการเรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 โดยใช้เทคนิคแม่แบบของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 โดยใช้เทคนิคแม่แบบของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระหว่างก่อนเรียน กับ หลังเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	คะแนนเต็ม	n	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	30	30	17.30	2.58	12.76*
หลังเรียน	30	30	23.45	2.63	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 โดยใช้เทคนิคแม่แบบของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ประเมินทักษะการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยใช้เทคนิคแม่แบบดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการประเมินทักษะการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยใช้เทคนิคแม่แบบ

รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. กำหนดวัตถุประสงค์เนื้อหาสาระ และ กิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	4.10	0.82	ดี
2. ออกแบบการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.11	0.54	ดี
3. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ และการเผชิญสถานการณ์	4.03	0.34	ดี
4. มีความประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา	3.25	0.67	ปานกลาง
5. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	4.57	0.63	ดีมาก
6. ฝึกให้ผู้เรียนรักการอ่านและการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	3.33	0.79	ปานกลาง

รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7. จัดการเรียนรู้การสอนโดยสามารถผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุลกัน	4.07	0.65	ดี
8. ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่งดงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.05	0.89	ดี
9. จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.17	0.29	ดี
10. สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้	4.34	0.61	ดี
11. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย	4.17	0.78	ดี
12. ฝึกให้ผู้เรียนค้นคว้า สังเกต และรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ คิดอย่างหลากหลาย	4.23	0.27	ดี
13. มีความคิดสร้างสรรค์และผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง	3.97	0.78	ดี
14. กระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ และแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง	4.47	0.67	ดี
15. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยี และ สื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.41	0.87	ดี
16. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งดนตรี ศิลปะ และกีฬา	4.37	0.65	ดี
17. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อกลุ่ม	4.21	0.34	ดี
18. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง	3.89	0.75	ดี
19. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และ บุคคลในชุมชนทุกฝ่ายร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	4.15	0.53	ดี
20. ผู้เรียนรักโรงเรียนของตนเอง และ มีความกระตือรือร้นในการไปโรงเรียน	4.03	0.38	ดี
รวม/เฉลี่ย	4.25	0.53	ดี

จากตาราง 2 พบว่า ทักษะการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยใช้เทคนิคแม่แบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.53) โดยเรื่องการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ได้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับดีมาก (\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.63) ส่วนเรื่องการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.25, S.D. = 0.67) ส่วนข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ นักศึกษามีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ โดยสรุปเรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- 1) นักศึกษาศรัทธา และเชื่อมั่นว่าเทคนิคแม่แบบมีประโยชน์ และความหมายต่อผู้เรียนมาก
- 2) ควรเลือกแม่แบบโดยวิธีผสมผสานส่วนดีของแม่แบบ และเป็นของตนเอง
- 3) นักศึกษากระตือรือร้น และเชื่อว่าสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อตนเอง ในการเป็นครูมืออาชีพ และนักเรียนได้ในอนาคต และ
- 4) สังคม และประเทศชาติควรสร้าง หรือคัดสรรแม่แบบต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายดีงามแก่เยาวชนต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 โดยใช้เทคนิคแม่แบบของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ทักษะการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โดยใช้เทคนิคแม่แบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่กระตือรือร้น ครัทธาในครูที่เป็นแม่แบบ และมุ่งหวังในการเป็นครูมืออาชีพต่อไป

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบ ซึ่งผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1 โดยใช้เทคนิคแม่แบบของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิคแม่แบบ เป็นวิธีที่เป็นรูปธรรม นักศึกษาสามารถเลือกสรร และ ปฏิบัติตามแบบอย่างได้โดยปฏิบัติจริง เป็นวิธีเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ด้วยความสะดวก ครัทธา และยอมรับในแม่แบบ เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงง่ายต่อการทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามตัวแบบ หรือแม่แบบได้โดยไม่ยากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Bandura & Ross (1963, pp.99-108) และ Patterson (1973, pp. 138-139) โดยสรุปว่าการเรียนรู้ส่วนใหญ่ของผู้เรียนเกิดจากการกระทำตามผู้อื่นจากแม่แบบ โดยแม่แบบจะทำหน้าที่เป็นสิ่งที่เร้าให้ผู้เรียนสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมาย และเข้าใจโมเดลที่ซับซ้อน หรือ มีความยากได้ดี และรวดเร็ว ซึ่งปราโมทย์ จันทร์เรือง (2561, น. 3-4) เน้นการคัดเลือกแม่แบบต้องมีคุณสมบัติที่ดีทั้งความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2536, น. 53) ได้เสนอวิธีคัดเลือกแม่แบบที่ดีไว้ ดังนี้ คือ แม่แบบต้องสอดคล้องกับเป้าหมายที่เหมาะสม และเป็นตัวอย่างที่ดี มีความน่าเชื่อถือ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ O'Corner, R.D. (1969) ได้ทดลองตัวแบบเพื่อเพิ่มพฤติกรรม การเข้ากลุ่มเพื่อนของเด็กชั้นประถมศึกษา พบว่า กลุ่มที่ได้ดูภาพยนตร์ตัวแบบมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพิ่มขึ้น และศศิธร บันลือสินธุ์ (2530) ได้ศึกษาผลการใช้ตัวแบบ ที่มีคุณธรรมด้านความกตัญญูกตเวที ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีคุณธรรมด้านความกตัญญูกตเวทีมากขึ้น ส่วนด้านทักษะการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โดยใช้เทคนิคแม่แบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาได้แม่แบบ ซึ่งแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยแม่แบบเป็นแรงเสริมให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ ตามลักษณะแม่แบบ และนักศึกษาให้ความสนใจ จดจำขั้นตอนการสอนของแม่แบบ การแสดงออก และจูงใจที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ Bandura, A. (1977, pp. 40-51) ได้แบ่งแม่แบบไว้ 2 ชนิด คือ แม่แบบจากตัวจริงกับแม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์ อาจเป็นคำพูด สื่อ หรือเอกสาร และสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษา ตามหมวดที่ 4 ของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545) ให้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็นและแก้ไขปัญหาเป็น และสอดคล้องกับ วีระ อุตสาหะ (2534, น. 61-67) ได้ทดลองใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมมารยาทในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีมารยาทในชั้นเรียน ดีขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และวิไล พังสะอาด (2542, น. 45-46) ศึกษาผลการใช้ ตัวแบบต่อการกล้าแสดงออก พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ มากขึ้นกว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้นับว่าเป็นประโยชน์สำหรับนักศึกษาลัทธิสุตตรคฺคาสาสตรบัณฑิต ทั้งนี้ เพราะเป็นการนำผลวิจัย ซึ่งนักศึกษาได้เรียนรู้ผ่านการฝึกทักษะปฏิบัติจากแม่แบบที่ดี ซึ่งกระจายอยู่ทั่วไปในรูปของคุณครู อาจารย์ ทั้งหลาย รวมทั้ง สื่อ และนวัตกรรม ยุคดิจิทัลต่าง ๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะให้นักศึกษา ซึ่งจะออกไปประกอบวิชาชีพครูควรได้ตระหนัก และเรียนรู้อย่างจริงจัง ได้เห็นแบบอย่าง และ ปฏิบัติตามด้วยความเชื่อถือศรัทธา ซึ่งจะปรากฏผลที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแม่แบบ อาจารย์ผู้สอนควรแจ้งรายละเอียดจุดประสงค์ บทบาทหน้าที่การร่วมกิจกรรมที่ควรปฏิบัติทุกขั้นตอน
2. ควรเตรียมแม่แบบที่เป็นบุคคล หรือ สื่อ กิจกรรมต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนการเรียนรู้ และ การฝึกปฏิบัติทักษะการ ออกแบบการเรียนรู้ โดยเลือกแม่แบบที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ และ กิจกรรม ดังกล่าว
3. ควรควบคุมการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด
4. ควรมีการวิจัย และ พัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนรู้และการใช้แม่แบบในรายวิชาอื่น ๆ และศึกษา ตัวแปร หรือพัฒนารูปแบบในลักษณะดังกล่าวขึ้นอีก

บรรณานุกรม

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น.
- ทิตนา เขมมณี และคณะ. (2545). กระบวนการเรียนรู้ ความหมาย แนวทางการพัฒนาและปัญหาข้อใจ. กรุงเทพฯ: บริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว) จำกัด.
- ทิตนา เขมมณี. (2557). ปลูกโลกการสอนให้มีชีวิตสู่ห้องเรียนแห่งศตวรรษใหม่. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- ปราโมทย์ จันทร์เรือง. (2561). การออกแบบหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดและการเรียนรู้. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2536). การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- วีไล พังสะอาด. (2542). การเปรียบเทียบผลของการใช้บทบาทสมมติและการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วีระ อุตสาหะ. (2534). ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสรรพวิทย จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.
- ศศิธร บันลือสินธุ์. (2530). ผลการใช้ตัวแบบที่มีต่อคุณธรรมด้านกตัญญูตเวทีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ จังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prince-Hall.
- Bandura, A., and Ross. (1963). "Imitation of Film Mediated Aggressive Models" *Child Development and Behavior*. Freda Rebeisky and Lym Dorman. New York: Alfred A. Knapt.
- O'Corner, Robert D. (1989). *Modification of Social Withdrawal Through Symbolic Modeling*. *Journal of Applied Behavior Analysis*. 2: 15-22.